

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak

w sprawie z wniosku obrońcy prokuratora J. Z.
o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Pawła Wojciechowskiego w sprawie o sygn. akt II ZIZ 17/23
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 12 maja 2026 r.

postanowił:

odrzuć wniosek

UZASADNIENIE

Pismem oznaczonym datą 24 lutego 2025 r. obrońca prokuratora J. Z., będący adwokatem (dalej: „Wnioskodawca”), na podstawie art. 29 § 5 - 9 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. 2024, poz. 622 ze zm., dalej: „u.s.n.”) wniósł o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez Sędziego Sądu Najwyższego Pawła Wojciechowskiego z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i postępowaniu po powołaniu, a także o stwierdzenie, że w sprawie zachodzą przesłanki z art. 29 § 5 u.s.n. oraz wyłączenie wspomnianego Sędziego od rozpoznania sprawy II ZIZ 17/23.

Wnioskodawca przytoczył okoliczności związane z powołaniem wspomnianego Sędziego Sądu Najwyższego. Przedstawił również swoją ocenę prawidłowości tego procesu nominacyjnego i wskazał, że Sędzia „specjalizuje się w prawie żywnościowym, prawie rolnym oraz prawie gospodarki nieruchomościami, a także prawie o szkolnictwie wyższym i nie posiada w zakresie procedury karnej

żadnego dorobku”. Nie odniósł się przy tym do sposobu postępowania Sędziego objętego wnioskiem po powołaniu ani nie wyjaśnił, w jaki sposób dostrzegane przez Wnioskodawcę kwestie mogą doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy, konkretnie z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 5 u.s.n. dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru spraw.

Zgodnie z art. 29 § 9 u.s.n. wniosek o przeprowadzenie takiego badania powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać: żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 29 § 5 u.s.n., (pkt 1) oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (pkt 2). Przytoczone unormowanie stanowi o konstrukcji omawianego wniosku; niedochowanie tych wymagań skutkować musi jego odrzuceniem – bez wzywania wnioskodawcy do uzupełnienia braków formalnych, co wprost wynika z art. 29 § 10 zd. 1 u.s.n.

Wnioskodawca niewątpliwie wskazał, jakie okoliczności towarzyszące powołaniu Sędziego objętego wnioskiem przekładają się – w jego przekonaniu – na spełnienie przez tego Sędziego wymagań niezawisłości i bezstronności. Analiza argumentacji odwołującej się prowadzi jednak do wniosku, że w żadnym zakresie nie przedstawił on zastrzeżeń do sposobu postępowania Sędziego po powołaniu go na urząd sędziego Sądu Najwyższego. Nie wyjaśnił również, jak postrzega związek elementów wskazanych w art. 29 § 6 *in principio* u.s.n.

z wpływem na wynik sprawy. Tymczasem nie budzi wątpliwości, że wniosek, o którym mowa w art. 29 § 6 u.s.n., musi zawierać wszystkie elementy wymienione w art. 29 § 5 u.s.n. – przepis ten wymaga bowiem badania spełnienia przez danego sędziego określonych wymagań „z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i” (nie: lub) „jego postępowania po powołaniu” (zob. postanowienia SN z: 15 marca 2023 r., III CB 22/22 oraz z 23 grudnia 2024 r., III CB 53/24, 30 maja 2025 r., II PUB 6/25).

Nadto okoliczności, które Wnioskodawca wiąże z powołaniem Sędziego objętego wnioskiem na urząd sędziego Sądu Najwyższego, nie dotyczą w istocie tego konkretnego sędziego, lecz mają charakter systemowy. Tymczasem z art. 29 § 5 u.s.n. wynika, że powinny one dotyczyć konkretnie danego sędziego. Przedmiotem badania w postępowaniu takim jak niniejsze jest bowiem niezawisłość i bezstronność konkretnego sędziego, a nie ogólne rozwiązania legislacyjne związane z systemem powoływania sędziów (zob. postanowienie SN z 11 lipca 2024 r., III CB 49/24, i przywołane tam orzecznictwo).

Wobec powyższego wniosek podlegał odrzuceniu na podstawie art. 29 § 10 zd. 1 u.s.n.

[M. T.]

[a.ł.]

Paweł Księżak